

Pasaulio automobilių rinkoje pastebima įvairių tendencijų: populiarėja krossoveriai, menksta tradicinių sedanų pardavimas, žmonės vis dažniau ieško tokių modelių, kurie būtų tinkami ir kasdienėms kelionėms mieste, ir aktyviam laisvalaikiui. O kokios jos Lietuvoje?

Tendencijos čia kitokios visų pirma dėl pačios rinkos struktūros. Didžiąją dalį Lietuvoje kasmet įregistruojamų automobilių sudaro naudotos transporto priemonės, tad Vakaruose vyraujančios mados atvyksta po kelerių metų kartu su nenaujais modeliais. Šiuo metu pas mus populiarūs yra 10-ies ir senesni dideli dyzeliniai universalai, „Premium“ segmento modeliai, o naujų modelių srityje situacija – kita. Čia benzininiai automobiliai užima kur kas didesnę rinkos dalį, dideli negali pasigirti išskirtiniu populiarumu: lyderių pozicijas užima kompaktiniai krossoveriai kaip „Suzuki Vitara“ ar „Peugeot 3008“ ir šios klasės, vadinamos C segmentu, hečbekai, pavyzdžiui, „Toyota Auris“.

Tačiau daugelyje Vakarų Europos šalių situacija yra kitokia. Miestai labiau urbanizuoti, vietos gatvėse mažiau ir didesni automobiliai yra tiesiog nepatogūs naudoti.

Todėl Vakarų Europos populiariausių modelių pardavimo sąrašuose pirmas vietas užima dar mažesni automobiliai, priskiriami B segmentui, „Suzuki Swift“ ir panašūs, o tos pačios klasės krossoverių populiarumas auga itin sparčiai.

Miestuose vietos pakanka visiems

Mažų automobilių populiarumą Prancūzijoje, Italijoje, Ispanijoje ir kitose valstybėse lemia dvi esminės priežastys: smarkiai urbanizuotos teritorijos bei mokestinė sistema. Bent kartą buvęs Paryžiuje ar Romoje žmogus lengvai pastebi, kad dideli automobiliai ten tiesiog netelpa. Gatvės, parkavimo vietos yra siauros, gyventojai toleruoja nedidelius apibraižymus ir todėl lygiagrečiai kelio pakraštyje statydami savo transporto priemones palieka labai mažas erdves kitiems.

Tai nėra tik didmiesčių problema – ir mažesni miesteliai yra smarkiai urbanizuoti, o kai kurie įsikūrę kalnuotose vietovėse ir ten mažo automobilio privalumai pasireiškia dar stipriau.

Automobilio mokestis taip pat turi didelės įtakos. Daugelyje šalių jis sustyguotas taip, kad už didesnę, galingesnę ir daugiau degalų eikvojantį automobilį reikia mokėti gerokai brangiau.

Kada ši situacija pakis Lietuvoje? Juk kelių būklė gerėja, automobiliai tampa vis komfortiškesni, o naujo nedidelio automobilio pirkimo išlaidos pernelyg nesiskiria nuo naudoto „Premium“ segmento modelio. Kartais pirkti naują net finansiškai patraukliau,

pavyzdžiui, [kasko draudimas](#) daugeliu atveju mažesnei transporto priemonei kainuos mažiau. Tačiau būtinybės vietoje 5 metrų ilgio universalu vairuoti 4 metrų hečbeką nėra: eismo spūstys egzistuoja tik Vilniuje bei Kaune, parkavimo problemos menkos, o automobilio mokesčio taip pat nėra. Vis dėlto situacija keičiasi.

Lietuvos Vyriausybė jau užsiminė apie senesnių ir daugiau teršiančių automobilių mokestį bei galimą apribojimą į šalį įvežti senesnes transporto priemones. Vilnius yra augantis miestas ir tai matyti ne tik statistikos lentelėse stebint augantį gyventojų skaičių, bet ir naujų verslo centrų bei daugiabučių statybas. O su jomis ateina ir eismo problemos – spūstys, mažiau parkavimo vietų ir kitos.

Svarbus laisvalaikis

Minėti faktai paaiškina, kodėl Vakaruose vyraujanti nedidelių automobilių mada Lietuvoje dar neegzistuoja, tačiau anksčiau ar vėliau pasieks ir ją. Vis dėlto pastarąjį dešimtmetį pastebimas kitas fenomenas – populiarėja krossoveriai.

Kodėl visame pasaulyje beprotiškai auga šio kėbulo automobilių pardavimai? Nuomonių yra įvairių: vieni specialistai teigia, kad dėl besikeičiančių laisvalaikio poreikių, kiti – neva patogesnės aukštesnės vairavimo pozicijos ar galimybės privažiuoti prie pat šaligatvio bortelio. Treti tvirtina, kad krossoveriai šiandien prilygsta universalams pagal talpą, valdymo, komforto savybes bei ekonomiją, tad naujų automobilių pirkėjai mieliau renka praktiškesnę transporto priemonę, kuria važiuojant mišku nereikėtų jaudintis dėl kiekvienos už dugno detalių užkliūvančios šakos.

Sudėjus abi – populiarėjančių krossoverių ir mažų automobilių – tendencijas gauname segmentą, į kurį pastaraisiais metais taikosi daugelis gamintojų: A ir B klasės krossoverių (pvz., „Suzuki Ignis“, „Volkswagen T-Roc“, „Toyota C-HR“ ar „Fiat 500X“). Jie dažniausiai yra maži, nebrangūs, tačiau patogiai talpina 4 žmones ir dar turi nemažą bagažinę. Kartais jie yra varomi keturiais ratais, todėl suteikia galimybių saugiai įveikti itin prastus kelius bei aktyviai praleisti laisvalaikį. O tai universaliam automobiliui yra labai svarbu.

Dėl įvairių technologinių aspektų, pavyzdžiui, mažėjančio darbinio variklio tūrio, nebėra reikalo daryti ilgą automobilio kapotą, tad daugiau vietos galima skirti salono erdvei bei bagažinei. Plonesnės sėdynės leidžia saloną padaryti erdvesnį, o kai kuriuose automobiliuose galinė jų eilė dar ir slankioja – taip galima padidinti bagažinę arba padaryti daugiau vietos gale sėdintiems keleiviams. Tokius privalumus ypač vertina vakarinės bei pietinės Europos gyventojai, tad nesunku nuspėti, jog po kelerių metų ši tendencija ateis ir į Lietuvą.

